

8. VIII

1286 / 92

NACZELNE DOWODZTWO W.P.

Ścisłe tajne.

/Sztab Generalny/

D. Nr. 872/II pouf.

D o P a n a

Instrukcja dla Szefa Misji
Wojskowej P.P. przy gen.
Denikinie

Generała Karnickiego
Szefa Polskiej Misji Wojskowej
przy gen. Denikinie.

Oprócz wypełnienia zadań ogólnych, w myśl "Instrukcji tymczasowej dla attachés wojskowych", niniejszym uzupełnia się powyższą szczególnymi zadaniami i poleceniami wojskowymi i wojsko-dyplomatycznymi, niżej podanymi z zastrzeżeniem, że misja ma charakter ściśle wojskowy i nie jest zaopatrzona w pełnomocnictwa polityczne.

I. Dział: Sprawy polskie.

1/ Głównem zadaniem p. Generała będzie zapomocą odpowiednich informacji o stosunkach polskich, a szczególnie własnej inicjatywy wyrobić odpowiednią przychylną orientację Gen. Denikina w stosunku do Polski.

2/ Zechce Pan Generał zbadać stosunek rządu Denikina do Polski wogóle i polskich granic wschodnich w szczególności oraz do kwestji przyszłych stosunków polsko-rosyjskich.

3/ Poznać stosunki wśród polaków. Mieszkańcy stali. Wygnancy, partje polityczne, prasa, organizacja wszelkiego rodzaju. Stosunek poszczególnych partji i organizacji do kraju i do spraw rosyjskich. Położenie ekonomiczne Polaków; udział w życiu politycznym rosyjskim.

4/ Z chwilą ustalenia trwałego połączenia pomiędzy armjami Denikina i Kołczaka, jednym z najważniejszych zadań będzie zaopekowanie się losami V dywizji pułkownika Rumszy, włącznie z organizowaniem transportu takowej do Polski. Wespół z dywizją winni być przewiezieni z Syberji do Polski byli jeńcy Polacy armji niemieckiej i austryjackiej.

Obecnie po zbadaniu na miejscu środków łączności z adm. Kołczakiem, dołoży Pan Generał wszelkich możliwych starań celem

INSTYTUT
ARCHIVES
New York

88 85

Konieczne ku temu kroki należy już zawczasu podjąć wobec rządu francuskiego i Rady Pięciu w Paryżu.

2/ Znajdujący się na Syberji obywatele polscy winni w czasie możliwie najkrótszym po przyjeździe W. Komisarza otrzymać paszporty polskie i być faktycznie zrównani w swem położeniu ze wszystkimi obywatelami państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych, w szczególności dotyczyć to będzie zwolnienia obywateli naszych od poborów do wojska Kołczaka. Mienie obywateli polskich powinno znaleźć w W. Komisarzu i konsulach przezeń wyznaczonych gorliwych obrońców.

3/ W. Komisarz powinien rozporządzać znacznymi funduszami, aby mógł kres położyć nieszczęściom i nędzy rzesz wygnańców poniewieranych już od lat czterech.

Wszystko powyższe, mające napozór jedynie praktyczne znaczenie będzie miało w warunkach syberyjskich doniosłe konsekwencje polityczne zarówno w stosunku do rządów i społeczeństwa rosyjskiego, jak w stosunku do Polaków.

Po za tem z punktu widzenia politycznego, misja polska na Syberji ma wyłącznie prawie zadania informacyjne, a w żadnym wypadku nie może nosić cech kroku politycznego oznaczającego zbliżenie Polski z kołami rosyjskimi pracującymi obecnie na czele z Kołczakiem nad odrodzeniem Wielkiej Rosji.

Stosunek Polski do Kołczaka winien być podobny zewnętrznie do stosunku do niego Entente'y t.j. Kołczak i jego rząd powinni być traktowani jako rząd de facto, którego położenie na forum jest uzależnione od realnych wyników osiągniętych przez walcę z bolszewikami, jak w organizowaniu ustroju praworządnego na terenach uwolnionych od bolszewizmu. Podłożem tego stosunku jest wspólna wojna z bolszewikami, aczkolwiek jej cele są dla stron obu zupełnie równe.

Sam fakt, że wojska polskie, walcząc z bolszewikami, odciągają w znacznej mierze siły bolszewickie skierowane przeciwko wojskom adm. Kołczaka powinien być dostateczną podstawą do utrzymania stosunków przyjaznych. Poza tem wszelkie angażowanie się w akcję Kołczaka ze strony polskiej czy to przez udział syberyjskich oddziałów wojskowych polskich akcji militarnej Kołczaka, czy to w innej jakiegokolwiek bądź formie należy

uznać w chwili obecnej za wręcz niewskazane.

Jedynym z najpoważniejszych zadań W. Komisarza Rządu Polskiego na Syberji będzie ułożyć swoje stosunki z miejscowymi rosyjskimi władzami i przedstawicielami państw Entente'y tak, aby móc stale trzymać rękę na pulsie rozwijających się tak akcji politycznych.

Na plan pierwszy wysuwają się tu następujące kwestje, które będą wymagały stałego szczegółowego badania:

- 1/ Akcja adm. Kołczaka, jej znaczenie i siła z punktu widzenia walki z bolszewizmem, zarówno na froncie, jak w stosunkach wewnętrznych kraju.
- 2/ Stosunek adm. Kołczaka do politycznych kół rosyjskich działających w Paryżu.
- 3/ Stosunek do Kołczaka demokratycznych i rewolucyjnych elementów społeczeństwa rosyjskiego i ich wpływy.
- 4/ Stosunek adm. Kołczaka i jego rządu do państw Entente'y i do Niemiec.
- 5/ Stosunek adm. Kołczaka i rosyjskich kół politycznych do kwestji b. zachodnich kresów Rosji: Ukrainy, Białorusi, Litwy, Łotwy, Estonji i Finlandji.
- 6/ Akcja wszechsłowiańska w społeczeństwie rosyjskim.
- 7/ Syberyjski ruch separatystyczny i ustosunkowanie się jego do Kołczaka i akcji wszechrosyjskiej; trwałość ruchu separatystycznego i stosunek do niego miejscowego społeczeństwa polskiego; możliwość poważniejszego udziału Polaków w separatystycznym ruchu syberyjskim.
- 8/ Rola Japonji na Syberji i jej plany.
- 9/ Rola Anglji na Syberji i jej plany.
 - a/ Kwestja Turkiestanu.
 - b/ Tendencje separatystyczne wśród miejscowej ludności Turkiestanu.
- 10/ Rola Ameryki do Syberji i jej plany.
- 11/ Akcja niemiecja, jej przejawy i ustosunkowanie się do Japonji i Anglji.
- 12/ Rola Francji i jej plany.

Brak dokładnych wiadomości o stanie stosunków politycznych na Syberji nie pozwala wskazać z jakimi akcjami misja polska miałaby się tam solidaryzować a jakim przeciwdziałać.

i ewentualnie przedstawi najbliższym kurjerem odpowiednie propozycje.-

H a l l e r m.p.
Pułkownik.

Za zgodność:
Gorączko por.

NACZELNE DOWODZTWO W.P.
/Sztab Generalny/
D. Nr. 872/II pouf.

Warszawa, dn. 8 sierpnia 1919

Do

Ministerjum Spraw Zagranicznych.

w W a r s z a w i e

Powyższą instrukcję szczegółową dla misji wojskowej do gen. Denikina przesyła się do wiadomości.

H a l l e r m.p.
Pułkownik.

Za zgodność:
/Podpis nieczytelny/
Szef Oddziału II.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA
L. Dz. 1286/12 dnia 21 / VIII 1919 r.
Wojen. Wydział

